

Divendres, 8 d'octubre

3. Després de la Germania: repressió i canvi social i econòmic

9.30 hores. **Ponència:** «Les conseqüències socials i econòmiques de la Germania». A càrrec de Miquel Josep Deyà, professor titular d'Història Moderna del Departament de Ciències Històriques i Teoria de les Arts de la Universitat de les Illes Balears.

10 h. **Ponència:** «"En les obres y parlar". El paper de les dones en la Germania de Mallorca. Dels inicis a la repressió (1520-1525)». A càrrec de Margalida Bernat, doctora en Història.

10.30 h. **Ponència:** «Alçats per muntanyes i garrigues. Bandolerisme posterior a les Germanies». A càrrec de Jaume Serra, doctor en Història.

11 hores. Pausa

4. L'època moderna i contemporània. La Germania, entre la història i la política

11.30 hores. **Ponència:** «La Germania vista per autors i escriptors d'època moderna». A càrrec de Gabriel Ensenyat, catedràtic de Filologia Catalana de la Universitat de les Illes Balears.

12 hores. **Ponència:** «La Germania vista per la historiografia contemporània». A càrrec de Pere Salas Vives, professor contractat doctor interí d'Història Contemporània del Departament de Ciències Històriques i Teoria de les Arts de la Universitat de les Illes Balears.

12.30 hores. Comunicacions

«La batalla dels privilegis: Alcúdia contra el regne, fiscalitat i mercat negre rere la Germania». A càrrec d'Antoni Mayol, llicenciat en Història (Arxiu Històric Municipal d'Alcúdia).

«Cavallers, Germanies!». A càrrec de Miguel Garí Pellicer, doctor en Història.

«Qui són actualment els hereus polítics dels agermanats?» A càrrec de Maria de Lluç Muñoz Canyelles, graduada en Ciències Polítiques i de l'Administració.

«Una proposta didàctica per a l'ensenyament secundari sobre la Germania de Mallorca: La novel·la juvenil El fill del Coratjut de Bugia, d'Antoni Vidal Nicolau». A càrrec d'Antoni Vidal Nicolau, doctor en Història.

14 hores. Debat

14.30 hores. Conclusions i cloenda de les Jornades

Coordinació acadèmica: Antoni Mas Forners

7 i 8 d'octubre de 2021

Vicerectorat
de Projecció Cultural,
Universitat Oberta
i Seus Universitàries

Servei
d'Activitats
Culturals

Departament
de Ciències Històriques
i Teoria de les Arts

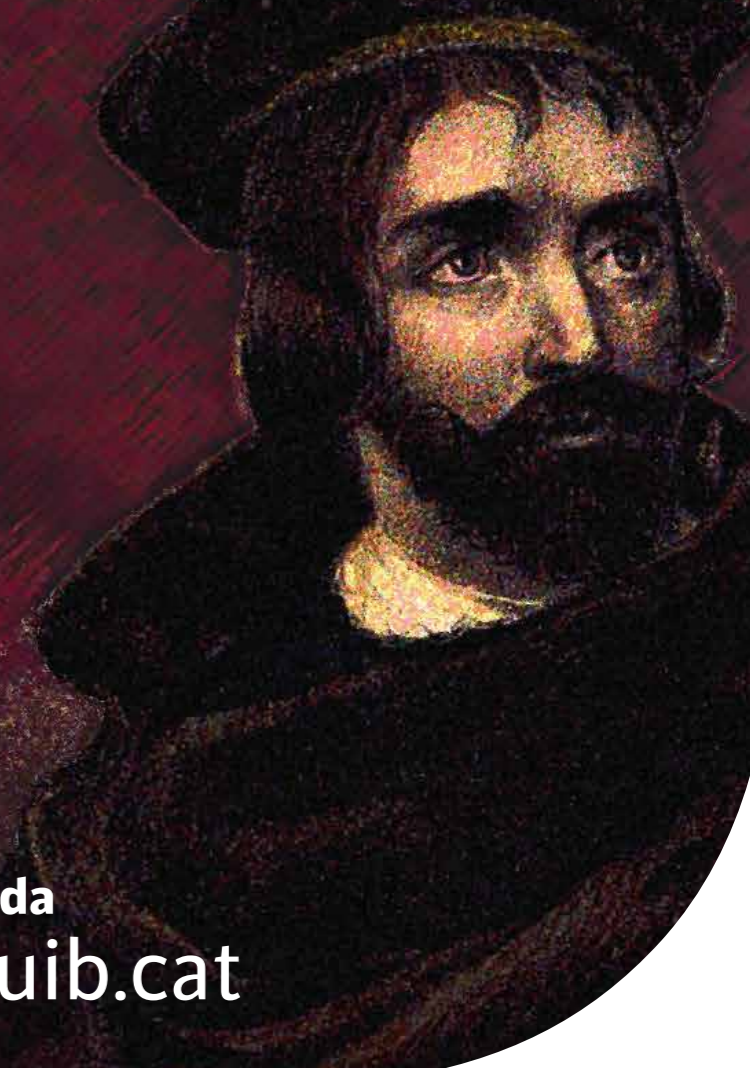
Departament de Cultura, Patrimoni
i Política Lingüística
Consell de Mallorca

Universitat
de les Illes Balears

Jornades

LA GERMANIA A MALLORCA I LA SEVA TRANSCENDÈNCIA

#jornada
sac.uib.cat

La Germania (1521-1523) és el conflicte social més important de la història de Mallorca. Les reivindicacions dels revoltats —entre d'altres, posar fi a la corrupció i suprimir l'endeutament crònic de la hisenda del regne, que ofegava la gran majoria de les famílies illenques— coincidien amb les d'altres aixecaments anteriors. Tanmateix, la Germania se'n va diferenciar perquè involucrà la majoria de la població de l'illa, pel seu caràcter virulent i per la repressió despietada de què els mallorquins foren objecte, ja que fou seguida de la imposició de càstigs, execucions i multes importantíssimes. Tot plegat suposà una minva molt important de la població, que no es va recuperar fins més de cinquanta anys després. En la història de Mallorca, hi ha un abans i un després de la Germania. A conseqüència de la derrota dels estaments populars, es va reforçar el predomini social i econòmic de l'aristocràcia ciutadana, que a l'àrea rural es va fer avinent en la consolidació d'un nou paisatge agrari, basat en les possessions, que en molts d'aspectes va perdurar fins a l'època contemporània.

Tot plegat explica que la Germania es convertís en un tema tractat detingudament pels cronistes del regne i, posteriorment, a partir del segle XIX, en objecte de debat ideològic i polític. D'aleshores ençà, vindicats pels progressistes i refusats pels conservadors, la Germania i els agermanats aparegueren i desaparegueren, tot depenent dels vaivens sociopolítics, en el viari urbà, en la nòmina de fills il·lustres, en la premsa, en la literatura i en les arts.

Objectius

Conscients de la transcendència de la Germania i de les conseqüències que tingué per a la història de Mallorca, el Departament de Ciències Històriques i Teoria de les Arts, amb el patrocini del Departament de Cultura, Patrimoni i Política Lingüística del Consell de Mallorca, ha organitzat aquesta trobada acadèmica, amb estructura de jornades, en què es tracten detalladament els aspectes enunciats, tant en forma de ponències encarregades a especialistes com de comunicacions presentades lliurement.

PROGRAMA

Dijous, 7 d'octubre

9 hores. **Presentació institucional de les Jornades**

Hi intervendran:

Isabel Maria Busquets Hidalgo, consellera de Cultura, Patrimoni i Política Lingüística.

Magdalena Brotons Capó, vicerectora de Projecte Cultural i Universitat Oberta.

Lluís Segura Seguí, director insular de Política Lingüística.

Miquel Àngel Capellà Galmés, director del Departament de Ciències Històriques i Teoria de les Arts.

1. Els precedents i els fonaments ideològics de la Germania

9.30 hores. **Lliçó inaugural:** «Mallorca entre 1453 i 1521». A càrrec de Maria Barceló Crespí, catedràtica d'Història Medieval del Departament de Ciències Històriques i Teoria de les Arts de la Universitat de les Illes Balears.

10.30 hores. **Ponència:** «La revolta de 1391 i l'alçament forà de 1450». A càrrec de Guillem Morro, doctor en Història.

11 hores. Pausa

2. La Germania: el context i els esdeveniments

11.30 hores. **Ponència:** «La Germania en el context europeu». A càrrec d'Àngel Casals, professor d'Història Moderna de la Universitat de Barcelona.

12 hores. **Ponència:** «Comunidades y germanías: realidad histórica y transposición escolar». A càrrec de David Alonso García, professor contractat doctor de l'àrea de Didàctica de les Ciències Socials de la Universitat Complutense de Madrid.

12.30 hores. **Ponència:** «La influència de la Germania valenciana». A càrrec de Pablo Pérez García, catedràtic d'Història Moderna de la Universitat de València.

13 hores. **Ponència:** «Anatomia de la revolta agermanada a Mallorca: cap a una radicalització». A càrrec de Josep Juan Vidal, catedràtic d'Història Moderna del Departament de Ciències Històriques i Teoria de les Arts de la Universitat de les Illes Balears.

13.30 hores. Comunicacions

«Amb llicència de Déu i lo Rei i lo Poble qui vol la pau. El paper de Martí Font-i-Roig durant la Germania i la post-Germania de Mallorca». A càrrec de Mateu Ferrer i Socias, doctorand en Història.

«La Germania de Mallorca; quan les noves fonts brinden aportacions». A càrrec de Bartomeu Mestre i Sureda, investigador.

«L'Església de Mallorca en temps de la Germania: el cas del capítol catedralici». A càrrec d'Albert Cassanyes Roig, professor associat a la Universitat de Lleida.

«Entorn de Joanot Colom i la seva família». A càrrec de Joan Miralles, catedràtic jubilat de Filologia Catalana de la Universitat de les Illes Balears.

14.30 hores. Pausa

2. La Germania: el context i els esdeveniments

16 hores. **Ponència:** «La incidència de la Germania a Eivissa». A càrrec de Fanny Tur Riera, llicenciada en Història i directora de l'Arxiu Històric d'Eivissa.

16.30 hores. **Ponència:** «Menorca en temps de la Germania». A càrrec de Miquel Àngel Casanovas i Camps, doctor en Història.

17 hores. **Ponència:** «La Germania a la Part Forana». A càrrec de Gaspar Valero Martí, llicenciat en Història.

17.30 hores. Comunicacions

«Algunes notes sobre la Germania a Montuïri». A càrrec de Gabriel Mayol Arbona, llicenciat en Història.

«Tota o la més part del pobla demana e crida quitació e liberació dels càrrecs. La Germania a Muro i Castell-Llubí». A càrrec de Gabriel Alomar Serra i Pau Mateu Vives, llicenciats en Història.

«Pere de Pachs i Burgues, capità d'Alcúdia, en temps de Germania». A càrrec de Miquel Ques i Perelló, graduat en Humanitats.

18.15 hores Debat